

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คดี 6867 ลง 21/4
21 ส.ค. 2550 14.08

๑๔

ที่ สธ 0503.02/ 3663

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

16 สิงหาคม 2550

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างกฎกระทรวงการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.

พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล

จำนวน 140 ชุด

2. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

จำนวน 140 ชุด

ด้วย พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์

ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ร่างกฎกระทรวงการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และมาตรา 72

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต กรเกษม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โทร. 0-2588-5743

โทรสาร 0-2591-1095

**บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง
การขึ้นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.**

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการขึ้นอุทธรณ์ และหลักเกณฑ์ วิธีการในการพิจารณาอุทธรณ์

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๔ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการขึ้นอุทธรณ์ และหลักเกณฑ์ วิธีการในการพิจารณาอุทธรณ์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ร่าง
กฎกระทรวง
การยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

“กรม” หมายความว่า กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ข้อ 2 การยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย คำวินิจฉัยเกี่ยวกับผู้มีสิทธิจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย คำสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ได้แก่

3.1 ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้ยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.2 ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีผู้ยื่นคำคัดค้านและนายทะเบียนมีคำวินิจฉัยไม่ให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามคำขอของผู้ขอ

3.3 ผู้คัดค้านการขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของผู้อื่น และนายทะเบียนมีคำวินิจฉัยให้ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นผู้มีสิทธิจดทะเบียน

3.4 ผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.5 ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่นายทะเบียนเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

3.6 ผู้ได้รับอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือผู้ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 4 คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย และลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ โดยใช้แบบคำอุทธรณ์ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ 5 การยื่นอุทธรณ์ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัย

5.1 การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยต่อไปให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

(1) คำสั่งยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ตามมาตรา 27

(2) คำวินิจฉัยเกี่ยวกับผู้มีสิทธิจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา 30 วรรคสอง

(3) คำสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ตามมาตรา 41

(4) คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือใบอนุญาตจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา 52

(5) คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือใบอนุญาตจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา 54

5.2 การอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา 39 วรรคสาม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี

ข้อ 6 การยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ให้ทำคำอุทธรณ์ถึงประธานกรรมการพร้อมพยานหลักฐานที่รับรองสำเนาถูกต้อง

(1) กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลาง ให้ยื่นที่สำนักงานนายทะเบียนกลาง

(2) กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนจังหวัดใด ให้ยื่นที่สำนักงานนายทะเบียนจังหวัดนั้น

(3) กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งของผู้อนุญาต ให้ยื่นที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ให้ทำคำอุทธรณ์ถึงรัฐมนตรี โดยยื่นที่สำนักงานนายทะเบียนที่มีคำสั่งที่ประสงค์จะอุทธรณ์โต้แย้ง

ในกรณีที่ผู้นำคำอุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับคำอุทธรณ์ออกใบรับคำอุทธรณ์ ประทับตรา รับคำอุทธรณ์และลงทะเบียนรับคำอุทธรณ์ไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ เรื่องการรับหนังสือ

ข้อ 7 ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อรับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยหรือวันที่ปรากฏในหลักฐานไปรษณีย์ตอบรับเป็นวันได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนหรือผู้อนุญาต

ให้ถือวันที่รับคำอุทธรณ์ตามที่ปรากฏในใบรับคำอุทธรณ์เป็นวันที่ยื่นคำอุทธรณ์ ในกรณีที่ส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งคำอุทธรณ์

ข้อ 8 ภายในกำหนดเวลายื่นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี โดยแสดงข้อเท็จจริง เหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติม และลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ การยื่นคำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ให้ยื่นหนังสือที่สำนักงานนายทะเบียนที่ได้ยื่นคำอุทธรณ์เดิมไว้

ให้นายทะเบียนส่งคำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ให้แก่กรมภายในเจ็ดวันนับแต่ได้รับคำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมอุทธรณ์

ข้อ 9 ผู้อุทธรณ์อาจถอนอุทธรณ์เมื่อใดก็ได้ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ ส่งตรงต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ให้อธิบดีตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีทราบเพื่อแจ้งหน่วยงานการอุทธรณ์ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

ข้อ 10 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกลางได้รับคำอุทธรณ์ ให้จัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เหตุผลประกอบการใช้ดุลพินิจในการสั่งหรือวินิจฉัยที่ถูกอุทธรณ์โต้แย้ง และส่งคำอุทธรณ์ คำชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำอุทธรณ์

กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของผู้อนุญาต เมื่อผู้อนุญาตได้รับคำอุทธรณ์ ให้จัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริง ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เหตุผลประกอบการใช้ดุลพินิจในการสั่งหรือวินิจฉัยที่ถูกอุทธรณ์โต้แย้ง และส่งคำอุทธรณ์ คำชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้อนุญาตได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ 11 กรณีที่เป็นการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ให้กรมจัดทำรายงานการพิจารณาอุทธรณ์เบื้องต้น โดยมีรายละเอียดแต่ละเรื่อง ดังนี้

- (1) ข้อเท็จจริงในชั้นการออกคำสั่งหรือคำวินิจฉัยที่ถูกอุทธรณ์โต้แย้ง
- (2) ประเด็นการอุทธรณ์
- (3) ความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลของกรม

ส่งให้เลขานุการคณะกรรมการและให้เลขานุการคณะกรรมการจัดทำระเบียบวาระการประชุมพิจารณาอุทธรณ์ โดยแจ้งรายละเอียดตามรายงานการพิจารณาอุทธรณ์เบื้องต้นไว้ในวาระการประชุม

ข้อ 12 อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณานั้นต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ 4 และข้อ 5 ให้คณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี พิจารณาว่าอุทธรณ์ที่ยื่นเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้

พิจารณาได้หรือไม่ หากเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาไม่ได้ ให้มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ และให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในทศวันนับแต่วันได้รับคำอุทธรณ์

กรณีที่ผู้อุทธรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ถือวันที่คำอุทธรณ์มาถึงหน่วยงานผู้รับอุทธรณ์เป็นวันได้รับคำอุทธรณ์

ข้อ 13 ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้คณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี พิจารณาจากพยานหลักฐานของผู้อุทธรณ์และผู้ออกคำสั่งหรือคำวินิจฉัยที่ถูกอุทธรณ์โต้แย้ง ในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งขอให้ผู้แทนหน่วยราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือข้าราชการหรือบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้โดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของผู้อุทธรณ์และผู้ออกคำสั่งหรือคำวินิจฉัยที่ถูกอุทธรณ์โต้แย้ง

ข้อ 14 ให้เลขานุการคณะกรรมการจดยางงานการประชุมไว้เป็นหลักฐานเมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาและมีมติวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้จัดทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์สองฉบับพร้อมสำเนาฉบับหนึ่งฉบับ มีข้อความตรงกันเพื่อนำเสนอคณะกรรมการลงนามแล้วบันทึกผลการพิจารณาอุทธรณ์ในสมุดบัญชีแสดงการรับและพิจารณาอุทธรณ์ และจัดทำทะเบียนออกเลขที่ของคำวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยลงวันที่ที่คณะกรรมการมีมติวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วจัดส่งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์โดยพลันฉบับหนึ่ง ส่วนอีกฉบับหนึ่งให้เลขานุการเก็บไว้เป็นหลักฐานของคณะกรรมการและสำเนาฉบับให้เก็บรวมไว้ในสำนวนการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ 15 กรณีที่เป็นการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ให้กรมจัดทำรายงานการพิจารณาอุทธรณ์เบื้องต้นตามข้อ 10 เสนอต่อรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้กรมจัดทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมสำเนาฉบับ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีลงนาม แล้วบันทึกผลการพิจารณาอุทธรณ์ในสมุดบัญชีแสดงการรับและพิจารณาอุทธรณ์ และจัดทำทะเบียนออกเลขที่ของคำวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยลงวันที่ที่รัฐมนตรีทำการวินิจฉัยอุทธรณ์ แล้วจัดส่งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์โดยพลันสำเนาฉบับให้เก็บรวมไว้ในสำนวนการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ 16 เมื่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว

16.1 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา 27 หากเห็นว่าคำสั่งยกคำขอนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำสั่งจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำสั่งยกคำขอนั้นไม่ถูกต้องให้สั่งให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้นให้แก่ผู้ขอ

16.2 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนที่ไม่ให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแก่ผู้ขอตามมาตรา 30 หากเห็นว่าคำวินิจฉัยนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำวินิจฉัยจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำวินิจฉัยนั้นไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้แก่ผู้ขอ

16.3 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนที่ให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแก่ผู้ขอตามมาตรา 30 หากเห็นว่าคำวินิจฉัยนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำวินิจฉัยจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำวินิจฉัยนั้นไม่ถูกต้องให้สั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยเดิมและวินิจฉัยใหม่ให้ถูกต้อง

16.4 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา 39 หากเห็นว่าคำสั่งเพิกถอนนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำสั่งจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าไม่ถูกต้องให้สั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม

16.5 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา 41 หากเห็นว่าคำสั่งเพิกถอนนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำสั่งจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าไม่ถูกต้องให้สั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม

16.6 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือใบอนุญาตจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา 52 หากเห็นว่าคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำสั่งจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าไม่ถูกต้องให้สั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม

16.7 กรณีเป็นการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือใบอนุญาตจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา 54 หากเห็นว่าคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นถูกต้อง แม้เหตุผลที่ให้ไว้ในคำสั่งจะไม่ถูกต้องให้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าไม่ถูกต้องให้สั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม

ทั้งนี้ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้คณะกรรมการหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ทบทวนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายหรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งหรือคำวินิจฉัย และนอกจากการเพิกถอนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเดิมแล้วก็อาจสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเดิมนั้นไปทางใด ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มภาระหรือลดภาระหรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการสั่งหรือวินิจฉัยหรือมีข้อกำหนดเป็นเงื่อนไขอย่างไรก็ได้

ข้อ 17 คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี ให้ทำเป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) วัน เดือน ปี ที่มีคำวินิจฉัย
- (2) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง และข้อพิจารณาในประเด็นที่ปรากฏ
- (3) ชื่อและลายมือชื่อของประธานกรรมการที่พิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์นั้นหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ 18 เมื่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้นายทะเบียนหรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นโดยพลันในโอกาสแรกที่ทำได้

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการวินิจฉัยสั่งการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ มีโอกาสร้องขอให้หน่วยงานของรัฐทบทวนการวินิจฉัยสั่งการที่ได้กระทำไปแล้วว่าเหมาะสมและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยโต้แย้งการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมอย่างไร และเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยหรือคำสั่งที่ตนเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เหมาะสมจะต้องปฏิบัติ เพราะหากไม่อุทธรณ์โต้แย้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ก็จะไม่สามารถนำคดีไปฟ้องต่อศาลเพื่อให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้นได้ อันจะเป็นผลให้ตนจำต้องผูกพันและปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยที่ตนไม่พอใจและอาจต้องสูญเสียประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับหรือไม่พึงจะต้องสูญเสีย และให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์ และในการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยหรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี มีมาตรฐานเดียวกัน

ความจำเป็นในการทำภารกิจ

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการอุทธรณ์ไว้ในหมวด ๔ มาตรา ๖๖ ถึง มาตรา ๗๒ จึงเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะโดยไม่ต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้

๒. เพื่อรองรับกระบวนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. เพื่อให้การโต้แย้งคัดค้านการดำเนินการทางปกครองเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง

เพื่อให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการออกคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีโอกาสร้องขอให้หน่วยงานของรัฐทบทวนการวินิจฉัยสั่งการที่ได้กระทำไปแล้วว่าเหมาะสมและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยโต้แย้งการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมอย่างไร และเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งหรือคำวินิจฉัยที่ตนเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เหมาะสมจะต้องอุทธรณ์ และเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอุทธรณ์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคือ

(๑) กำหนดให้ผู้อุทธรณ์มีหน้าที่ต้องทำคำอุทธรณ์เป็นหนังสือระบุข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่อ้างอิงในคำอุทธรณ์และยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๒) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับผู้พิจารณาอุทธรณ์ และกำหนดวิธีในการดำเนินการในการพิจารณาอุทธรณ์โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์สามารถกระทำได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

คำสั่ง หรือคำวินิจฉัย เป็นมาตรการใช้บังคับทางปกครอง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสิทธิของประชาชน ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรที่จะสามารถดำเนินการหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะบังคับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดนั้น ต้องเป็นองค์กรที่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่ใต้การบังคับใช้กฎหมาย คือประชาชน/เอกชน ฯลฯ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้วางระบบนายทะเบียนกลาง และนายทะเบียนจังหวัด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการอุทธรณ์ไว้ในหมวด ๔ มาตรา ๖๖ ถึง มาตรา ๗๒ จึงเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะโดยไม่ต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการวินิจฉัยสั่งการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีโอกาสร้องขอให้หน่วยงานของรัฐทบทวนการวินิจฉัย สั่งการที่ได้กระทำไปแล้วว่าเหมาะสมหรือชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับการดำเนินงานทางปกครองขึ้นเพื่อใช้บังคับกฎหมายให้สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรม หรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดวิธีการอุทธรณ์ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไว้โดยเฉพาะ จึงไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกฎหมายนี้ คือ

(๑) ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้ยกคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๒) ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีผู้อื่นคัดค้าน และนายทะเบียนมีคำวินิจฉัยไม่ให้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามคำขอของผู้ขอ

(๓) ผู้คัดค้านการขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของผู้อื่น และนายทะเบียนมีคำวินิจฉัยให้ผู้ขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นผู้มีสิทธิจดทะเบียน

(๔) ผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอน การจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๕) ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่นายทะเบียนเพิกถอน การอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๖) ผู้ได้รับอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดไว้สำหรับการยื่นอุทธรณ์ ในส่วนของ ภาระเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเพื่อให้ผู้อุทธรณ์ได้รับประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงนับว่าคุ้มค่า

๖. ความพร้อมของรัฐ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีความพร้อมในการดำเนินการ โดยได้วางระบบนายทะเบียนกลาง และนายทะเบียนจังหวัด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้กำหนดแนวทางการดำเนินการ เกี่ยวกับการอุทธรณ์ โดยได้กำหนดแบบ ขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการในการอุทธรณ์คำสั่งหรือ คำวินิจฉัยของนายทะเบียนหรือผู้อนุญาต และกำหนดระยะเวลาการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน เพื่อก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้

๙. อำนาจในการตรารอบุญนิติ

- ร่างกฎกระทรวงนี้ได้กำหนดเฉพาะหลักเกณฑ์ และวิธีการที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

- ไม่มี